

Ceza kanununun mevkiî meriyete vazına müteallik kanunun 4 üncü maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında 1/386 numaralı kanun lâyihası ve Adliye encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Sayı: 6/1523

1 - VI - 1932

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Ceza kanununun meriyet mevkiine vazına dair olan kanunun dördüncü maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında Adliye vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 31/V/1932 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekâlet vekili

Dr. Refik

Meriyet kanununun dördüncü maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun lâyihasının esbabı mucibesi

Ceza kanunumuz, ağır hapis mahkûmlarının hapislane müessesesi haricinde çalıştırılabilmemesi, çalışacakları işin hapisanelere merbut ziraî ve sınaî bir müessese olması veya Hükûmetin idaresi altında menafii ammeye mahsus işlerden bulunması hallerine hasrû tahsis etmiş ve hapis mahkûmları hakkında bir hüküm koymamıştır.

Halbuki her yerde hapisanelere merbut müesseseler olmadığı gibi Hükûmetin idaresi altında gördürülen işler dahi pek nadirdir. Bu yüzden mahkûm mahpusları çalıştırmaya imkân bulunamakta ve bundan sıhhi, ahlâkî, inzibatî ve idarî bir çok mahzurlar vukua gelmektedir. Binaenaleyh bu mahzur ve müşkillerin mehmailmân önünü almak üzere beş seneye kadar hapis ve ağır hapis cezasına mahkûm olanlardan şahıs ve halleri itibarile istihdamlarında mahzur olmıyan ve bedenî kabiliyetleri müsait bulunanların amme menfaatlerine uygun işlerde ve zabıta kuvvetinin nezareti altında çalıştırılabilmeleri lâzimededen görülmüştür.

Meriyet kanununun bu mevzua mütedair bulunan dördüncü maddesine bir fıkra ilâvesi şu sebebe müstenittir.

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye encümeni

Karar No. 42

Esas No. 1/386

21 - VI - 1932

Yüksek Reisliğe

Türk ceza kanununun mevkiî meriyete vazına dair kanunun 4 üncü maddesine bir fıkra ilâvesi hak-

ında Adliye vekâletince hazırlanıp Başvekâletin 1 - VI - 1932 tarih ve 6/1523 numaralı tezkeresile Adliye encümenine havale olunan kanun lâyihası Adliye vekili Yusuf Kemal Beyefendinin huzurile tetkik ve müzakere olundu.

Ceza kanunumuzun hükümleri dairesinde mücazatın infazı her yerde hapisanelerin şimdiki teşkilâtına göre mümkün olmamasına binaen mahkûmların hariçte çalıştırılmalarını izdihamın bir derecesine kadar tahfifi noktasında faydalı olduğu gibi âmme hizmetlerinde çalıştırılmakla iki taraflı menfaat husule geleceğinden teklif esas itibarile encümence kabul edilmiştir. Şu kadar ki mahkûmiyetin nevine ve derecesine göre cezanın ne kadarının çekilmiş olması lâzımgeldiğine dair teklifte gösterilen müddetler encümence değiştirilmiş ve bu hizmetin ancak istiyenlere ücretle yaptırılması ve geceleri hapisanede geçirmeleri meşrut olduğu tasrih kılınmıştır. Hizmet esnasında kaçanların hapisaneden kaçmış sayılması hakkındaki fıkra kâfi görülmemiş ve cezakanununda firarın ancak cebir ve şiddet ierasile yapılan ahvalde cezayı müstelzim olmasından adiyen kaçanlar için ayrı bir ceza tertibi lüzumlu görülmek üzere fıkraya o suretle hüküm konmuştur.

Lâyihanın bu tadille kabulile Heyeti umumiyyeye arzına karar verilmiştir.

Ad. E. Reisi N.	Kâtip	Aza			
M. M.			Aza	Aza	Aza
Kocaeli	Yozgat	Konya	Trabzon	Çorum	Antalya
Salâhattin	A. Hamdi	T. Fikret	Raif	Münir	Haydar
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	
Manisa	Edirne	Erzinean	Tokat	Kocaeli	
Refik Şevket	Şeref	Abdülhak	Nazım	Ragıp	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Meriyet kanununun dördüncü maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Ceza kanununun meriyet mevkiine vazına mütedair 825 numaralı kanunun 4 üncü maddesine şu fıkra ilâve olunmuştur:

Beş seneye kadar ağır hapis veya hapis cezası ile mahkûm olup ta cezasının üçte birini çekmiş olanlardan hal ve siretleri itibarile istihdamlarında on birinci maddede yazılı hapisane komisyonunca mahzur görülmiyenler ve sanat ve meslek veya bedenî kabiliyetçe hizmetlerinden faide memul olanlar amme menfaatlerine uygun işlerde Hükûmetin nezareti altında çalıştırılabilirler.

Bu hizmet esnasında her ne suretle olursa olsun kaçanlar hapishaneden kaçmış sayılırlar.

MADDE 2 — Bu kanun hükmü neşrinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Adliye ve Dahiliye vekilleri memurdur.

31 - V - 1932

Bş. V. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>Dr. Refik</i>	<i>Yusuf kemal</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Ş. Kaya</i>
Ha. V. V.	Mal. V.	Mf. V.	Na. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>M. Şeref</i>	<i>Dr. Refik</i>	<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>

ADLİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Ceza kanununun mevkii meriyete vazına müteallik 5 mayıs 1926 tarih ve 825 numaralı kanunun 4 üncü maddesine bir fıkra ilâvesine dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 825 numaralı kanunun 4 üncü maddesine aşağıda yazılı madde ilâve olunmuştur:

Yeni hapisane tesisatı ve teşkilâtı yapılmıyan yerlerde hapis veya üç seneye kadar ağır hapis cezasile mahkûm olupta cezasının yarısını ve üç seneden yukarı on seneye kadar ağır hapis cezası mahkûmlarından cezasının üçte ikisini çekmiş olanların hal ve siretleri itibarile istihdamlarında 11 inci maddede yazılı hapisane komisyonunca mahzur görülmiyenler ve sanat ve meslek veya bedenî kabiliyetçe hizmetlerinden fayda umulanlardan istiyenler, geceleri hapishanede geçirmek şartile ve maruf ücretin üçte birinden aşağı olmamak üzere ücretli olarak amme menfaatlerine uygun işlerde Adliye vekâletinin tensibile Hükûmetin nezareti altında çalıştırılabilirler.

Bu hizmet esnasında kaçanlar hakkında geri kalan mahkûmiyet müddetlerine asıl ceza müddetinin altıda birinden üçte birine kadar müddet zam ile cezaları çoğaltılır. Kaçmak fiili türk ceza kanununun 298 inci maddesinde yazılı surette vukubulmuşsa mezkûr kanunun 299 uncu maddesindeki cezalar hükmolunur.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükmünü icraya Adliye vekili memurdur.